

PREEK DOOR DE WEEK+ n.a.v. zondag 4 juni 2023

Prediker: Patrick van der Laan

Titel: Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk

Bijbeltekst: Exodus 19 (NBV21)

¹ In de derde maand, op precies dezelfde dag dat ze uit Egypte waren weggetrokken, kwamen de Israëlieten in de Sinaiwoestijn. ² Ze waren vanuit Refidim verder getrokken en in de Sinaiwoestijn gekomen. Daar sloegen de Israëlieten hun kamp op, vlak bij de berg. ³ Mozes ging de berg op, naar God. De HEER riep hem vanaf de berg toe: 'Zeg tegen het volk van Jakob, laat de kinderen van Israël weten: ⁴ "Jullie hebben gezien hoe Ik ben opgetreden tegen Egypte, en hoe Ik je op adelaarsvleugels gedragen heb en je hier bij mij heb gebracht. ⁵ Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met Mij houdt, zul je een kostbaar bezit voor Mij zijn, kostbaarder dan alle andere volken – want de hele aarde behoort Mij toe. ⁶ Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk." Breng deze woorden aan de Israëlieten over.' ⁷ Mozes ging terug, riep de oudsten van het volk bijeen en deelde hun alles mee wat de HEER hem had opgedragen. ⁸ En het hele volk antwoordde als uit één mond: 'We zullen alles doen wat de HEER heeft gezegd.' Mozes bracht het antwoord van het volk aan de HEER over, ⁹ waarop de HEER tegen hem zei: 'Ik kom naar je toe in een donkere wolk, dan kan iedereen het horen wanneer Ik met je spreek en zullen ze voor altijd vertrouwen in je hebben.' Toen Mozes de HEER vertelde wat het volk had geantwoord, ¹⁰ zei de HEER hem ook: 'Ga terug naar het volk en zorg ervoor dat ze zich vandaag en morgen heiligen, en laten ze hun kleren wassen. ¹¹ Bij het aanbreken van de derde dag moeten ze gereed zijn, want op die dag zal de HEER voor de ogen van heel het volk neerdalen op de Sinai. ¹² Geef aan tot waar het volk mag komen, en waarschuw hen dat ze de berg niet op gaan; zelfs de voet daarvan mogen ze niet aanraken. Wie zich op de berg waagt, moet ter dood gebracht worden. ¹³ Zo iemand mag met geen vinger aangeraakt worden; hij moet worden gestenigd of met pijlen doorboord. Of het nu mensen of dieren betreft, ze mogen niet in leven blijven. Pas als het geluid van een ramshoorn weerklinkt, mogen ze de berg op gaan.' ¹⁴ Weer ging Mozes naar beneden, naar het volk. Hij droeg hun op zich te heiligen en hun kleren te wassen. ¹⁵ 'Zorg ervoor dat u binnen drie dagen gereed bent,' zei hij, 'en dat u in de tussentijd geen gemeenschap hebt met een vrouw.'

¹⁶ Op de derde dag, bij het aanbreken van de morgen, begon het te donderen en te bliksemen, er hing een dreigende wolk boven de berg, en zeer luid weerklonk het geschal van een ramshoorn. Iedereen in het kamp beefde. ¹⁷ Mozes leidde het volk het kamp uit, God tegemoet. Aan de voet van de berg bleven ze staan. ¹⁸ De Sinai was volledig in rook gehuld, want de HEER was daarop neergedaald in vuur. De rook steeg op als de rook uit een smeltoven, en de berg trilde hevig. ¹⁹ Het geschal van de ramshoorn werd luider en luider. Mozes sprak, en God antwoordde met geweldig stemgeluid. ²⁰ De HEER was op de top van de Sinai neergedaald. Hij vroeg Mozes naar Hem toe te komen, en Mozes ging naar boven. ²¹ De HEER zei tegen Mozes: 'Ga naar beneden en waarschuw het volk dat ze niet te dichtbij komen in de hoop de HEER te zien, want dan zullen velen van hen het leven verliezen. ²² Ook de priesters, die gewoonlijk wel in de nabijheid van de HEER mogen komen, moeten op eerbiedige afstand blijven, anders zal de toorn van de HEER tegen hen losbarsten.' ²³ Mozes antwoordde de HEER: 'Het volk kan de Sinai niet op gaan. U hebt ons immers zelf bevolen de berg af te grenzen en als heilig te beschouwen.' ²⁴ De HEER zei: 'Ga naar beneden, en kom samen met Aäron weer terug. Maar de priesters en het volk mogen niet dichtbij komen, zij mogen de berg niet op gaan, anders zal mijn toorn tegen hen losbarsten.' ²⁵ Mozes ging terug naar het volk en bracht hun dit over.

Bijzonderheden:

Het is Pinksteren geweest en we gaan verder met de preekserie over Exodus. We vierden deze zondag het heilig Avondmaal, waarbij we stilstaan bij het werk van Jezus, onze Hogepriester.

Beste kringleden, broeders en zusters in de Heer,

Het is een volle PddW+, met een prachtig hoofdstuk dat centraal staat. Daarom willen we hieraan eigenlijk niet veel toevoegen. Heel veel zegen toegewenst, verwachtingsvol mogen we naderen tot Zijn Troon. Daar vinden we barmhartigheid en genade, elke keer opnieuw.

Een hartelijke groet van het PddW(+) team

MOGELIJKE AANVULLENDE BIJBELLEZINGEN

Kies vóór de kringbijeenkomst welke je daarvan wilt lezen.

Exodus 19:24, Leviticus 19:2, Ezechiël 38:23, Hebreeën 4:14-16, Hebreeën 7:27-28 en 8:1-2, Hebreeën 10:19-22, Hebreeën 12:18-25, Handelingen 2:17-21, Handelingen 1:8, 1 Korintiërs 1:2, 1 Tessalonicenzen 5:23, 1 Petrus 1:15-16, 1 Petrus 2:9

ENKELE OPMERKINGEN

We zijn aangekomen bij Exodus 19. Mozes en het volk zijn aangekomen bij de berg Sinai. Op deze berg verschijnt de Heer, spreekt Hij, geeft Hij (in hoofdstuk 20) de welbekende Tien geboden en geeft Hij de roeping mee om een heilig volk te zijn, een koninkrijk van priesters.

Er gebeurt veel op deze berg, maar deze zondag zoomden we in op deze zin:
Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk.

Dat is nogal wat. Legt de Heer de lat hier niet te hoog voor een volk dat ongehoorzaam is gebleken en ook zal blijken? Deze verschijning op de berg komt ná de 10 plagen en het wonderlijke gegeven van dagelijks manna uit de hemel... en vóór de 10 geboden. Waarbij de wetten van de Heer vrijheid zullen geven in tegenstelling tot de eerdere wetten van Egypte die hen juist onderdrukten. Goed om op te merken dat Thora (de eerste vijf boeken van de Bijbel) niet alleen wet betekent, maar ook onderwijzing, leer, instructie.

Tot nu toe ging het verhaal van Exodus over redding en roeping en hoofdstuk 19 is opnieuw een sleutelmoment voor het volk. Ze zijn bevrijd van de afgoden van Egypte, de toekomst is onzeker en hier vormt God hen tot één volk, een heilig volk (apart gezet), met een hoge roeping, namelijk om heilig te zijn. Een koninkrijk van priesters.

Heilig en onheilig gaan moeilijk of niet samen. In hoofdstuk 19:24 zien we dat de Heer zo heilig is dat alleen Mozes en Aäron dichterbij mochten komen, zelfs de priesters mochten dat niet. Terwijl priesters toch geacht worden God te vertegenwoordigen bij de mensen en de mensen bij God. Mozes is daar een prachtig voorbeeld van. Later in de Bijbel zien we dit principe terug in het leven van de toekomstige priesters... die 1 keer per jaar in het 'heilige der heilige' kwamen om voor het volk de offers aan God te brengen.

Dat is wat het betekent om een 'priester' te zijn. Maar God gaat verder: Hij zegt dat het volk ook HEILIG zal zijn.

Nu is onze eerste interpretatie van heilig wellicht wat negatief vanwege woorden als heilig boontje, heilige huisjes en schijnheilig, maar de essentie van dit woord geldt niet alleen voor het Israëliësch volk dat onder Gods leiding op weg was naar het Beloofde land, maar ook voor ons.

Ook wij worden opgeroepen om heilig te zijn. Zo schrijft Paulus in de eerste brief aan de Korintiërs dat ze, *geheiligd in Christus Jezus, geroepen zijn om Gods heiligen te zijn.*

En in 1 Tessalonicenzen 5:23 lezen we hoever dat strekt: *'Moge de God van de vrede uw leven **geheel en al heiligen**, en mogen **heel uw geest, ziel en lichaam** zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.'*

En Petrus roept in 1 Petrus 1:15-16 op een leven te leiden dat *'in alle opzichten heilig is, zoals Hij die u geroepen heeft heilig is.'*

'Geheel en al', 'heel uw geest, ziel en lichaam zuiver', 'in alle opzichten heilig zoals Hij heilig is'...

Kun je dat van een mens vragen, wie kan dit?

Misschien is wel het mooie ervan dat als het gaat om heiligheid, daar in eerste instantie niets van onszelf bij zit. God is Degene die ervoor kiest om ons te heiligen, door geloof in Zijn Zoon. Zo komt de HEILIGE Geest in ons leven en worden wij heilig, apart gezet, door geloof en genade. Zo komt het dat wie heilig is, ook heilig zal worden... en hierbij gaat het vooral om de volgordelijkheid. Het is dus niet zo dat je eerst heilig moet willen leven voordat God je als Zijn heilige wil aanvaarden. Nee, God wil je eerst als heilige aanvaarden, door geloof, om vervolgens door de Heilige Geest ook geheiligd te worden (de vrucht van de Geest is deel van je geworden op het moment van geloof maar heeft een leven nodig om zich te ontwikkelen).

Veel in Exodus is een verwijzing naar Jezus Christus, dit hoofdstuk zeker ook. Jezus is onze Hogepriester, zoals we dat lezen in Hebrëeën 4:14-16.

Let ook eens op wat er op de derde dag bij de berg Sinai gebeurde (Exodus 19:16) en dat in perspectief van wat er gebeurde na Jezus' dood op de derde dag. Er zijn zoveel parallellen te noemen, het zou je kunnen verwonderen.

¹⁶*Op de derde dag, bij het aanbreken van de morgen, begon het te donderen en te bliksemen, er hing een dreigende wolk boven de berg, en zeer luid weerklonk het geschal van een ramshoorn. Iedereen in het kamp beefde.*

In Exodus was het Mozes die als priester de berg op ging... nu mogen wij zelf de berg op, door Jezus Christus, om met God te spreken, zoals God met Mozes sprak. Zijn we daar nog wel over verwonderd?

Dat is wel een essentiële vraag in onze tijd, cultuur en samenleving: Ben je nog verwonderd dat jij in de aanwezigheid kan/mag zijn van de Allerhoogste? En besef je dat de oproep in Exodus, om heilig te zijn en een koninkrijk van priesters, ook klinkt voor ons als individu én collectief?

Met dit besef: elke keer wanneer we als kerk samenkomen, komen we samen voor het Aangezicht van God, door Jezus Christus. Daar mogen we Hem ontmoeten, Zijn stem verstaan en geraakt & geroepen worden door Zijn heiligheid en liefde.

LIEDEREN

Hoop in leven en in dood
Jezus' liefde voor mij – Sela
595 – Licht van de wereld
810 – Smaak van redding
598 – Machtige Heer, grote Verlosser
662 – God regeert
Revelation song

GESPREKSVRAGEN

Onderstaande gespreksvragen zijn bedoeld als een voorzet voor de kringleider. *Bekijk welke je kunt gebruiken of kunt aanvullen met vragen die specifiek voor jouw kring of groep belangrijk kunnen zijn.*

1. Wissel uit wat jou in de dienst met name aansprak. Welke verandering brengt dit teweeg in jouw eigen geestelijk leven in navolging van Jezus? Denk daarbij ook aan wat jou in de Bijbeltekst en de preek van zondag opviel en aansprak. Als je daarin hebt ervaren dat de Heer tot je sprak, hoe zou je dan Zijn woord aan jou kunnen samenvatten?
2. Neem tijd om elkaar op te bouwen met het getuigenis van wat de Heer de laatste weken in je leven aan het doen is:
 - a. in het lezen van de Bijbel (Woord);
 - b. in de omgang met Hem in je gebedsleven (Gebed);
 - c. in hoe je bidt en je jezelf openstelt naar mensen die Hem nog niet kennen (Zending);
 - d. in hoe je bidt voor je mede-geloofsgenoten en hen zoekt te dienen in het geloof (Zorg);
 - e. in hoe je tot zegen bent voor je leefomgeving, in de straat en je werk, in je sociale leven (Zegen).
3. Noteer wat jou in de lezing in het bijzonder aansprak of bij jou tot vragen leidt en deel dit met elkaar.
4. Kun je zeggen dat je nog verwonderd bent dat jij in de aanwezigheid kan/mag zijn van de Allerhoogste? Wat doet dat met je? En hoe houd je die verwondering vast?
5. Besef je dat de oproep om heilig te zijn en een koninkrijk van priesters, niet alleen een oproep is voor ons als individu maar ook als collectief? Hoe zie je dat laatste gebeuren? Of hoe zou je dat graag (nog meer) zien gebeuren?
6. Heilig zijn, en nog wel 'geheel en al', op voorhand lijkt het te hoog gegrepen voor de mens. Strek je je er wel naar uit? Op welke wijze? Speelt 'de kracht van de Heilige Geest' daarin een belangrijke rol? Hoe?
7. Exodus is onderdeel van de Thora, de eerste vijf boeken uit de Bijbel. Daarin wordt ook gesproken over wetten. Hoe kijk jij tegen wetten aan? Wat vind je ervan dat Thora niet alleen wet betekent, maar ook onderwijzing, leer, instructie? Zie je verschil(len) tussen menselijke wetten en wetten die God gegeven heeft? Welke? Kun je wetten noemen die voor jou van betekenis zijn als onderwijzing, leer of instructie?
8. Wat betekent het dat we een Heer en een Hogepriester in de hemel hebben? En wat dat wij ook zelf een koninklijke priesterrol vervullen op aarde?

GEBEDSSUGGESTIE

Vol verwondering verlang ik naar U. Dank U dat ik, door geloof in Jezus, vrij tot U kan komen om in vrijheid te leven, tot eer van Uw Naam.
Amen.

